

...../2015. (.....) IM rendelet

**A természetes személyek bírósági adósságrendezési eljárásában a családi
vagyonfelügyelő és felek közötti együttműködés szabályairól, valamint a hitelezők
számára történő törlesztés fizetési számláról történő teljesítéséről**

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény 106. § (2) bekezdés e) és g) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

1. §

(1) A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvényben (a továbbiakban: Are. tv.) szabályozott bírósági adósságrendezési eljárásban családi vagyonfelügyelő feladata az eljárás alábbi céljainak elősegítése:

a) méltányos adósságrendezés elősegítése, az adós és hitelezői érdekeinek összehangolásával,

b) az adós, adóstárs joggyakorlásának támogatása, kötelezettségei végrehajtásának ellenőrzése, pénzgazdálkodásának felügyelete a bírósági adósságrendezési eljárás során,

c) a feladatkörét érintő eljárási cselekményeknél a bírósági adósságrendezés átlátható, ellenőrizhető rendjének biztosítása, az eljárás lefolytatásának dokumentálása, az eljárás szabályait megszegő felekkel szemben jogszabályban meghatározott intézkedések megtétele, illetve kezdeményezése,

d) az adósságrendezés elősegítése egyezségkötés megkísérlésével, ennek sikertelensége esetén adósságtörlesztési bírósági határozat előkészítésével, végrehajtásának felügyeletével,

e) együttműködés és a felek között és az állami és önkormányzati szervekkel.

Készítette:

Látta

Jóváhagyta

dr. Turcsán Katalin
főosztályvezető-helyettes

dr. Villányi Imre
főosztályvezető

dr. Molnár Zoltán
közigazgatási államtitkár

dr. Székér Judit
miniszteri biztos

dr. Bodzási Balázs
helyettes államtitkár

dr. Trócsányi László
miniszter

2.§

Az 1. §-ban meghatározott célok érdekében a családi vagyonfelügyelő a bírósági adósságrendezés során

a) a feleket (adós, adóstárs, hitelezők), valamint az Are. tv. 10. § (1) bekezdés *a)*-*c)* pontjában foglaltak szerint az adós mellett adósságrendezési eljárásban kötelezettséget vállaló egyéb kötelezetteket tájékoztatja a jogaik gyakorlásához és kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges információkról,

b) az *a)* pontban felsorolt személyek és szervezetek számára a jogaik gyakorlásával és a kötelezettségeik teljesítésével összefüggő eljárásrendet alakít ki, együttműködési megállapodást köt,

c) előkészíti az adósságrendezési egyezséget és lebonyolítja, dokumentálja az egyezségkötési, illetve az egyezségmódosítási folyamatot,

d) előkészíti a bírósági adósságtörlesztési tervet, ennek érdekében javaslatot tesz az adósnál visszahagyható vagyona és bevételekre, valamint az adós vagyontárgyainak értékesítésére és az értékesítés ütemezésére,

e) az Are. tv. és e rendelet, valamint az együttműködési megállapodás keretei között felügyeli az adós gazdálkodását, ellenőrzi az adósságrendezési egyezség, illetve az adósságtörlesztési bírósági határozat végrehajtását, és az adós által a fizetés számlái forgalmáról adott kimutatásokat,

f) az adósságok rendezéséhez szükséges keretek között az adósságrendezésbe tartozó vagyona és bevételekre vonatkozóan – az Are. tv-ben és e rendeletben meghatározott módon – rendelkezési jogot gyakorol, elvégzi a pénzüsszegek hitelezők közötti felosztásával, a hitelezők részére történő kifizetésekkel és a kifizetések nyilvántartásával összefüggő feladatokat,

g) az Are. tv-ben meghatározott esetekben előkészíti az egyezség módosítását, illetve az adósságtörlesztési bírósági határozat módosítását,

h) az egyezségi időszak vagy az adósságtörlesztési időszak lejártával elvégzi a záró elszámolást,

i) a bírósági határozathozatalhoz szakmai előkészítő feladatokat végez,

j) az Are. tv-ben meghatározott esetekben kezdeményezi az adósságrendezési eljárás megszüntetését,

k) elvégzi a bírósági adósságrendezési eljárás lezárásával összefüggő, az Are. tv-ben meghatározott intézkedéseket és az adminisztratív, iratkezelési teendőket.

(2) E rendelet alkalmazásában egyéb kötelezett alatt az Are. tv. 10. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *c)* pontja alatti személyeket kell érteni.

(3) E rendelet alkalmazásában

- a)* adós alatt az Are. tv. 5. § 5. pontja szerinti adóstársat,
 - b)* családi vagyonfelügyelő alatt az Are. tv. 31. § (6) bekezdése alapján kijelölt, teljes jogkörrel rendelkező helyettesét,
 - c)* egyéni vállalkozás, egyéni vállalkozó alatt az Are. tv. 5. § 19. pontja szerinti vállalkozási formákat és az ilyen önálló tevékenységet végző személyeket
- is érteni kell.

(4) A (3) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerinti személyek az

- a)* az Are. és tv. e rendelet szerinti megállapodásokat az adós, illetve a családi vagyonfelügyelő nevében együtt írják alá,
- b)* a megállapodással összefüggő jogokat megállapodásuk szerint bármelyikük gyakorolhatja vagy együttesen is gyakorolhatják,
- c)* a fizetési számlák megnyitásával és a rendelkezési jogok gyakorlásával kapcsolatos jogokat – a Családi Csődvédelmi Szolgálat illetékes területi szerv vezetőjének rendelkezése szerint –
 - ca)* bármelyikük gyakorolhatja, vagy
 - cb)* bizonyos összeghatár felett bármelyikük gyakorolja, a másik ellenjegyzése mellett,
 - cc)* bizonyos összeghatár felett kizárólag együttesen gyakorolhatják.

3. §

(1) A Családi Csődvédelmi Szolgálat illetékes területi szervének vezetője az e rendelet szerinti együttműködési megállapodásokra vonatkozóan – Családi Csődvédelmi Szolgálat központi szervével egyeztetve – mintaszövegeket alakíthat ki és bocsáthat a családi vagyonfelügyelő rendelkezésére.

(2) Az együttműködési megállapodásokban a felek rendelkezhetnek a kapcsolattartás módjáról is. Ennek során rögzítik, hogy elektronikus kapcsolattartásra

- a)* az adós egyéb kötelezett ügyfélkapus regisztráció alapján történő azonosítással,
- b)* jogi személy hitelező esetében az Are. tv. 4. § (5) bekezdés szerinti módon,
- c)* egyes egyszerűsített módon teljesíthető értesítésekre, bejelentésekre, adatszolgáltatásokra azonosított elektronikus úton – elektronikus hírközlő eszközök útján vagy jelszavas hozzáférésű elektronikus levélhez szkennelt formában csatolt dokumentummal –

kerülhet sor.

4. §

(1) A családi vagyonfelügyelő és a felek, illetve az egyéb kötelezett közötti együttműködési megállapodást írásban kell megkötni, a megállapodást a Családi Csődvédelmi Szolgálat illetékes területi szervének vezetője ellenjegyzi.

(2) Az e rendelet szerinti együttműködési megállapodásokat az adósságrendezési ügy iratai között kell kezelni, és tájékoztatás céljából meg kell küldeni az eljáró bíróságnak.

2. A családi vagyonfelügyelő és az adós közötti együttműködési megállapodás

5. §

(1) Az Are. tv. 45. § (7) bekezdése szerinti együttműködési megállapodás célja annak biztosítása, hogy az adós

a) pénzfizetésre vagy vagyoni érték szolgáltatására vonatkozó vagy azt eredményező kötelezettséget csak a saját és a vele közös háztartásban élő hozzátartozók mindennapi életviteléhez szükséges, a takarékos gazdálkodás követelményei között vállaljon, egyéni vállalkozói tevékenységét pedig úgy folytassa, hogy kerülje az olyan üzleti kockázatokat, amelyek a fizetőképességét veszélyeztetik,

b) az adósságrendezésbe tartozó vagyont elkülönítetten kezelje, tegye meg az állagmegóvásra, a megőrzésre, karbantartásra és a károsodásoktól való megóvásra vonatkozó intézkedéseket,

c) az adósságrendezésbe tartozó bevételeit elkülönítetten kezelje, és az adósságrendezésre fordítsa,

d) az adósságrendezésbe nem tartozó pénzeszközei és vagyoni eszközei állományára vonatkozóan a nyilvántartási és az adatszolgáltatási kötelezettségét teljesítse,

e) ne tegyen olyan jognyilatkozatot, amely a törlesztési képességét hátrányosan befolyásolja vagy vagyonvesztést eredményezhetne,

f) ne alapítson vagy ne szerezzon részesedést olyan vállalkozásban, ahol a vagyoni felelőssége korlátlan, vagy amelynél a jegyzett tőke biztosításával, vagy a tagi jogviszonnyal összefüggő kötelezettségvállalás ellentétes az egyezségben vagy az adósságtörlesztési végzésben foglaltakkal,

g) a hitelezői között ne tegyen jogellenesen különbséget, ne részesítse egyik hitelezőjét sem jogellenesen előnyben, vagy ne okozzon nekik jogellenesen hátrányt,

h) ne tegyen olyan intézkedést, amely a hitelezők érdekeinek kijátszását célozza, vagy elvonja kielégítésük fedezetét,

i) ne teljesítsen olyan hitelezői követelést, amelyet az adósságrendezésbe be kellett volna jelenteni, de erre nem került sor,

- j) ne ismerjen el bizonytalan vagy nem igazolt pénzügyi követeléseket,
- k) tegyen meg mindent, ami tőle elvárható a pénzkövetelésre irányuló követeléseinek érvényesítése érdekében,
- l) ne teljesítse az adósságrendezés előtt vállalt ellenszolgáltatás nélküli vagy bírósági úton nem érvényesíthető, pénzfizetésre irányuló kötelezettségeit, illetve kezdeményezze az ilyen jogügyletektől történő elállást vagy azok megszüntetését,
- m) teljesítse az adósságrendezés alatt az Are. tv., e rendelet, az adósságrendezési egyezség vagy az adósságtörlesztési határozat alapján terhelő fizetési kötelezettségeit, továbbá azokat a kötelezettségeket, amelyeket az Are. tv. 45. § (4) és (5) bekezdése értelmében esedékességgel folyamatosan teljesíteni kell,
- n) teljesítse az Are. tv. és az e rendelet szerinti adósságtörlesztési számlanyitással és a mindennapi megélhetésének és lakásfenntartási költségeinek fedezésére szolgáló fizetési számlanyitással összefüggő, továbbá a számla fenntartásával, a számlavezetés és a számlaműveletek költségeinek biztosításával összefüggő feladatait,
- o) teljesítse az adósságtörlesztési számla feletti rendelkezési jog családi vagyonfelügyelő részére történő átadásával összefüggő feladatait,
- p) olyan feltételekkel nyisson a mindennapi megélhetésének és lakásfenntartási költségeinek fedezésére szolgáló számlát, továbbá oly módon kezdeményezze az egyéb, jogszabály alapján vagy a vagyonfelügyelő által engedélyezett egyéb fizetési számlára vonatkozó megállapodás módosítását, hogy a családi vagyonfelügyelővel kötött megállapodásban meghatározott összeghatár feletti kötelezettségvállalása a családi vagyonfelügyelő ellenjegyzéséhez legyen kötve,
- q) folyamatosan tegye lehetővé a családi vagyonfelügyelővel történő írásbeli vagy elektronikus kapcsolattartás lehetőségét az együttműködési megállapodásban rögzített módokon.
- (2) Ha az adósnak van a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyonról és bevételekről szóló kormányrendeletben meghatározott bevétele, a családi vagyonfelügyelővel kötött együttműködési megállapodásban vállalhatja, hogy
- a) a bevételeket részben vagy egészben a mindennapi megélhetésének és lakásfenntartásának költségei fedezésére szolgáló fizetési számlán kezeli,
- b) a bevételek egy részét az adósságrendezésre fordítja, és ebből a célból befizetést teljesít az adósságtörlesztési számlára.
- (3) A (2) bekezdés szerinti kötelezettségvállalás bármikor, indokolás nélkül, a családi vagyonfelügyelőhöz benyújtott nyilatkozattal visszavonható.

6. §

(1) Az együttműködési megállapodásban az adós kötelezettséget vállal arra, hogy milyen módon teljesíti a családi vagyonfelügyelő számára az adatváltozással összefüggő bejelentési és intézkedési kötelezettségét.

(2) Adatváltozás

a) az Are. tv. 1. melléklet 1. pontja és a természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló IM rendelet (a továbbiakban Are. űrlap rendelet)

aa) 1. melléklet I-II. fejezete szerinti adatok megváltozása,

ab) III. fejezet 1-3. pontja szerinti vagyonleltár elemeinek bővülése ajándékozás, adomány, öröklés, illetve halál esetére szolgáló rendelkezés alapján, valamint

ac) 4. pontja szerinti tagsági részesedés vagy követelések megszűnése,

b) a hitelezői igények besorolását vagy összegszerűségét befolyásoló jogi eljárások megindítása, eredménye,

c) a bírósági adósságrendezési eljárás alatt az adóssal szemben olyan új pénzfizetésre vonatkozó követelések keletkezése, és ezek összege, amelyek alapján új hitelezői igénybejelentésekre kerülhet sor,

d) az adós követeléseinek érvényesítésével összefüggő eljárások megindítása, eredménye,

e) az adós tartós befektetéseire vonatkozóan

ea) a kifizetésekre,

eb) a befektetésre vagy az abból származó eszközök kezelésére vonatkozó megállapodások felmondására, vagy

ec) a befektetések hozamára vonatkozó rendelkezési jog

megnyílása,

f) munkavállalás, egyéb jövedelemszerző tevékenység, illetve egyéni vállalkozás létesítése, az egyéni vállalkozói tevékenység felfüggesztése, az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggésben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint pénzforgalmi számla nyitása, a számlavezető pénzügyi intézmény megnevezése és a számla száma,

g) munkaviszony, egyéb foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnése, a megszűnés jogcíme, egyéni vállalkozási tevékenység megszüntetése,

h) az adós vagy a vele együtt élő Ptk. szerinti hozzátartozók Are. tv. 5. § 52. pont szerinti súlyos betegsége, illetve az említett állapot megszűnése, az adós 3 hónapot meghaladó keresőképtelensége,

i) az adós vagy a vele együtt élő, Polgári Törvénykönyv szerinti hozzátartozók h) pontban nem említett, a munkaképességet befolyásoló egyéb tartós – legalább 3 hónapon át fennálló – egészségromlása vagy balesete,

j) adós, adóstárs között a vagyontársaság vagy a közös háztartás fenntartásának megszűnése,

k) házasságkötés, élettársi jogviszony, az említett jogviszonyok megszüntetése, ha ezek érintik az adós vagyont, vagy az adós tulajdonában lévő vagy az általa lízingelt ingatlanban együtt élők számának megváltozásával járnak,

l) tartásra jogosult gyermek születése vagy nevelésbe fogadása,

m) házastársi tartási, gyermektartási vagy rokontartási kötelezettség keletkezése, megszűnése,

n) az adós tulajdonában lévő vagy az általa lízingelt ingatlanban együtt élők számának megváltozása, az a tény, hogy milyen jogcímen történik a beköltözés, a beköltözéssel érintett személy aktív korú-e,

o) olyan ok vagy körülmény, amely az Are tv. értelmében az adósságrendezési eljárás megszüntetését alapozhatja meg.

7. §

(1) Az együttműködési megállapodásban rendezni kell az adós bejelentési kötelezettségét

a) arról, ha az adóstárs elhalálozott,

b) az a) pont szerinti esetben az adóstárs örökös törlesztési kötelezettségének csökkentésére vagy szünetelésére vonatkozóan mindaddig, amíg az adóssal közös fizetési számlája, illetve értékpapírszámlája felett a rendelkezési jogot a hagyatéki eljárás során meg nem szerzi,

c) arról, ha örökségben vagy más halál esetére szolgáló rendelkezés alapján juttatásban részesült, és a hagyatékátadó végzést megkapta,

d) arról, ha a jelzáloghitel törlesztő részletéhez az adósságrendezésben részt vevő természetes személyek lakhatási feltételeinek megtartása céljából nyújtott törlesztési támogatásról szóló kormányrendelet szerinti állami törlesztési támogatás iránti igényét a hitelintézet befogadta, vagy a hitelintézet elutasítása esetén a kérelmének az illetékes kormányhivatal helyt adott,

e) arról, ha az adósságrendezési kötelezettsége teljesítéséhez munkáltatótól, közhasznú szervezettől, önkormányzattól, egyházi jogi személytől támogatást kapott,

f) arról, ha az Are. tv. 3. melléklet 21. pontja szerint lakóingatlana értékesítéséről a települési önkormányzat részére történő adatszolgáltatásra vonatkozóan tesz az eljárás során nyilatkozatot vagy a korábban tett ilyen nyilatkozatát visszavonja,

g) arról, ha a hitelezőjével az adósságrendezési eljárás kezdeményezése előtt indult per, peren kívüli polgári nemperes eljárás, közigazgatási hatósági eljárás vagy adóigazgatási

eljárás jogerősen befejeződött, és az említett eljárásokban az adósnak pénzfizetésre irányuló kötelezettsége vagy követelése keletkezett, ennek összegét, azt a tényt, hogy a hitelező – az Are tv. 41. § (7) és (8) bekezdése szerint – érvényesített-e beszámítási kifogást, vagy beszámítás iránti igényt,

h) arról, ha a 300 000 Ft feletti értékű vagyontárgya

ha) jogellenesen kikerült birtokából,

hb) megsemmisült, vagy

hc) jelentős értékvesztéssel károsodott,

hd) a *ha)*-*hc)* szerinti körülményekre tekintettel jogosult-e biztosítási összegre,

i) arról, ha 500 000 Ft-ot meghaladó bírságfizetésre irányuló kötelezettsége keletkezik,

j) arról, ha kamattal és járulékokkal 50 000 Ft-ot meghaladó fizetési kötelezettsége keletkezik, amelyre vonatkozóan az adósságrendezési eljárásba hitelezői igénybejelentésre kerülhet sor,

k) járulékokkal együtt 200 000 Ft-nál nagyobb összegű köztartozása keletkezik, amelyet az esedékességkor nem tudott kifizetni, és a hatóság nem engedélyezte annak részletekben történő megfizetését.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eseményeket, adatokat igazoló dokumentumokat a családi vagyonfelügyelő részére az együttműködési megállapodásban meghatározott módon be kell mutatni vagy meg kell küldeni.

8. §

(1) Az egyezségkötéssel összefüggő, a családi vagyonfelügyelő és az adós között létrejött együttműködési megállapodásban a jogerős végzéssel jóváhagyott egyezségben foglaltakkal összhangban kell részletezni különösen

a) az adós hitelezőkkel szemben vállalt kötelezettségei végrehajtásának módját, ide értve az adós saját jogkörében végrehajtható vagyonértékesítésének megtörténtét és a bevétel adósság törlesztésére kijelölt, az adós tulajdonában álló fizetési számlára történő haladéktalan befizetését,

b) az adós rendelkezését arra vonatkozóan, hogy felhatalmazást ad a családi vagyonfelügyelőnek az *a)* pontban említett számla feletti rendelkezési jog gyakorlására, amelyet a családi vagyonfelügyelő kizárólag az általa végzett vagyonértékesítés bevételeinek a számlán történő kezelése, a számlán lévő pozitív összegnek a hitelezők számára történő kifizetése érdekében gyakorolhat, és kizárólag ilyen célú számlaműveletekre adhat átutalási megbízást,

c) az adós kötelezettségvállaló nyilatkozatát arról, hogy az *a)* pont szerinti számla megszüntetését az adósságrendezési eljárást megszüntető vagy az eljárást mentesítéssel lezáró bírósági határozat jogerőre emelkedéséig nem kezdeményezi, és eddig az időpontig nem rendelkezik a halála esetére történő rendelkezésről sem,

d) az adós kötelezettségvállalását arra, hogy a hitelezők számára – kivéve az Are tv. 45. § (5) bekezdése szerint rendszeresen esedékessé váló kifizetéseket – bármilyen kifizetést, előtörlesztést csak az a) pontban említett számláról kezdeményez, és a kifizetéshez szükséges fedezetet, továbbá a számlavezetéssel, számlaműveletekkel összefüggő díjak fedezetét az adósságtörlesztési számlára külön felszólítás nélkül, legalább havi rendszerességgel átutalja,

e) az adós kötelezettségvállalását arra, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységével összefüggésben nyitott pénzforgalmi számlája számlaforgalmáról két hónaponként beszámol a családi vagyonfelügyelőnek – a pénzügyi intézmény által a számlaforgalomról és az egyenlegközlésről kiállított szóló értesítése másolatának bemutatásával –,

f) az egyezség végrehajtásának a családi vagyonfelügyelő által az a)-e) pontban nem említett felügyeletével kapcsolatos intézkedéseket,

g) az adós egyezség végrehajtásával összefüggő tevékenységének a családi vagyonfelügyelő által végezhető céllenőrzését – a bíróság, a hitelezők vagy az adós mellett kötelezettséget vállaló egyéb kötelezettek kezdeményezésére –,

h) az adós rendszeres beszámolási kötelezettségét és annak formáját az egyezség végrehajtására vonatkozóan,

i) az adós mindennapi megélhetésének és lakásfenntartásának költségeire nyitott, az adós tulajdonában álló fizetési számlára vonatkozóan azt az összeghatárt és időintervallumot, amely keretei között az adós erről a számláról pénzt vehet fel, átutalási megbízásokat adhat, csoportos beszedési megbízásra felhatalmazást adhat, betéti bankkártyával fizetési műveletet kezdeményezhet,

j) az adós részéről az i) pontban említett számla- és kifizetési műveleteiről és számlaegyenlegéről a családi vagyonfelügyelő számára kéthavonta az elszámolás és bemutatását,

k) az adós tulajdonát képező értékpapír, takarékbetét, felmondási korlátozással nem érintett értékpapír számla egyenlege, betétszerződéssel pénzügyi intézménynél elhelyezett összeg felett a családi vagyonfelügyelő rendelkezési jogának megszerzése érdekében szükséges intézkedéseket – amely rendelkezési jogot a családi vagyonfelügyelő kizárólag a hitelezők számára az adósságrendezési egyezségben meghatározott módon történő kifizetések teljesítése érdekében gyakorolhatja –,

l) az adósnak az adósságrendezésbe vont vagyontárgyai megőrzésével, állammegóvásával, vagyonbiztosítások, kötelező gépjármű felelősségbiztosítások megkötésével és díjainak megfizetésével összefüggő kötelezettségeit,

m) az adós vagyontárgyainak az adós birtokából történő jogellenes kikerülése vagy károsodása esetében az adóst terhelő bejelentési, eljárás-kezdeményezési, illetve kárenyhítési kötelezettségeket,

n) az adósságrendezési eljárás kezdeményezése előtt keletkezett, az adós által bejelentett 50 000 Ft-ot el nem érő tartozások kifizetésére vonatkozóan a családi

vagyonfelügyelő jóváhagyásának megadásával összefüggő feltételeket, valamint a kifizetés megtörténtének igazolását

o) az Are tv. 55. § (5) bekezdése szerinti rendkívüli bevételeknek az egyezségben vállalt törlesztési kötelezettségek teljesítésére történő felhasználását.

9. §

Az együttműködési megállapodásban a családi vagyonfelügyelő

a) vállalja, hogy a bírósági adósságrendezési eljárásban az eljárás folyamán bejelentkezett hitelezői igényekről az adóst észrevételezési jog biztosításával haladéktalanul tájékoztatja,

b) tájékoztatja az adóst, hogy a hitelezői igények befogadására és besorolására vonatkozóan milyen módon nyilváníthat véleményt,

c) tájékoztatja az adóst az egyezség, illetve az egyezségmódosítás megkötésével összefüggésben a jogai gyakorlásával összefüggő jogi és gyakorlati tudnivalókról,

d) vállalja, hogy az adós által az adósságrendezésre rendelkezésére bocsátott pénzügyi eszközökből és vagyontárgyak értékesítéséből származó bevételekből a hitelezők részére történő kifizetésekről nyilvántartást vezet és azt legalább kéthavonta eljuttatja az adósnak,

e) vállalja, hogy elkészíti, és a feleknek félévente megküldi az adósságok törlesztésére vonatkozó összesített adatokat,

f) vállalja, hogy az egyezség lezárásával összefüggésben a felek bevonásával záró elszámolást készít, és annak tervezetét és véglegesített szövegét az együttműködési megállapodásban meghatározott módon juttatja el a feleknek,

g) vállalja, hogy a jogerős bírósági mentesítő határozat alapján elkészíti az adós számára

ga) azoknak az adósságrendezési eljárásban érvényesített hitelezői követeléseknek a tételes listáját, amelyeket a mentesítő határozat folytán nem kell megfizetni,

gb) azoknak az adósságrendezési eljárásban érvényesített, az Are. tv. 5. § 28. pontja szerinti hitelviszonyból eredő követeléseknek a listáját, amelyek az adósságrendezés időszakánál hosszabb futamidejű szerződések tekintetében az adóst az egyezségben vagy adósságrendezési határozatban meghatározott módon kötelezik az adósságrendezés lezárását követően, a futamidő lejártáig még esedékessé váló törlesztő részletek megfizetésére.

10. §

(1) A bírósági adósságtörlesztési eljárásban a családi vagyonfelügyelő és az adós között az együttműködési megállapodás megkötésére és tartalmára vonatkozóan a 8-9. §-ban foglaltakat az Are. tv. 29. alcímében szabályozott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az Are. tv. 80. § (2) bekezdése szerinti külön bejelentést

a) a közterhekkel csökkentett adósságrendezésbe vonási kötelezettség alá eső, rendszeres nettó bevételek legalább 10 %-os emelkedése, és

b) az Are. tv. 64. § (1) bekezdésében meghatározott, 500 000 Ft-ot meghaladó rendkívüli bevétel

tekintetében kell teljesíteni.

(3) Az adós a (2) bekezdésben meghatározott rendkívüli bevételeit a (2) bekezdésben hivatkozott összeghatár alatt is az adósságtörlesztési számlára köteles befizetni, és engedélyezheti a családi vagyonfelügyelőnek ebből az összegből előtörlesztés teljesítését a hitelezők közötti felosztás szabályai szerint.

(4) A (2) bekezdés szerinti rendkívüli bevétel hitelezők közötti – az egyezségben, illetve az adósságtörlesztési határozatban jóváhagyott módon történő – felosztásáról és a hitelezők részére történő átutalásáról a családi vagyonfelügyelő az adósságtörlesztési számlán történő jóváírástól számított 30 napon belül – a (3) bekezdés szerinti rendkívüli bevétel esetében pedig 60 napon belül – intézkedik.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakról eltérően a családi vagyonfelügyelő haladéktalanul intézkedik a (3) és (4) bekezdés szerint az adósságtörlesztési számlán jóváírt összegek hitelezők közötti arányos felosztásáról és kifizetéséről, ha az adós nem fizeti be a következő havi törlesztő részletekre szükséges fedezetet az adósságtörlesztési számlára.

3. A családi vagyonfelügyelő az adós és az egyéb kötelezett közötti együttműködési megállapodás

11. §

(1) A családi vagyonfelügyelő és az adósságrendezési eljárásban az adós mellett kötelezettséget vállaló egyéb kötelezett közötti együttműködési megállapodás alapján az egyéb kötelezett adatszolgáltatást teljesít

a) az adósságrendezés kezdeményezése előtt és a bírósági adósságrendezési eljárás elrendeléséig - az adós, adóstárs fizetési kötelezettségéért fennálló helytállási kötelezettsége alapján - a bírósági adósságrendezési eljárás elrendelése előtt teljesített kifizetésekről, hitelezői követelésenkénti bontásban,

b) az Are. tv. 10. § (1) bekezdés a), b) vagy c) pontja szerint vállalt helytállási kötelezettsége alapján a bírósági adósságrendezési eljárás elrendelését követően teljesített kifizetésekről, hitelezői követelésenkénti bontásban.

(2) Az adósságrendezési eljárásban az adós mellett kötelezettségvállalóként részt vevő egyéb kötelezett köteles bejelenteni a vagyonfelügyelőnek, ha az adóssal szemben – a helytállási kötelezettsége teljesítését követő megtérítési igénye kivételével – olyan új, pénzfizetésre vagy vagyoni érték bejelentésére vonatkozó igénye keletkezik, amelynek értéke járulékokkal együtt meghaladja a 200 000 forintot.

12. §

A családi vagyonfelügyelő és az egyéb kötelezett közötti együttműködési megállapodásban a felek részletes rendelkezéseket állapíthatnak meg

a) az egyéb kötelezett és a családi vagyonfelügyelő közötti elektronikus kapcsolattartás módjára,

b) az egyéb kötelezettnek a családi vagyonfelügyelő részére az Are. tv. és a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az egyéb kötelezettek részvételével összefüggő szabályokról szóló kormányrendelet alapján fennálló bejelentési és adatszolgáltatási kötelezettségére,

c) a bírósági adósságrendezési eljárásban az adós helyett, illetve az adós törlesztési kötelezettsége kiegészítéseként teljesített kifizetésekről az egyéb kötelezett által vezetett nyilvántartás vezetésére,

d) az egyéb kötelezett által az adós adósságtörlesztési számláján túlfizetésként teljesített összegek visszafizetéséről vagy az egyéb kötelezett engedélye alapján tartalékként történő kezeléséről arra az esetre, ha az adós törlesztési késedelembe esik.

4. A családi vagyonfelügyelő és a hitelezők közötti keretmegállapodás:

13. §

A hitelező adatszolgáltatást teljesít a családi vagyonfelügyelőnek

a) az adósságrendezési eljárás kezdeményezését megelőzően elrendelt, felfüggesztett végrehajtásokból hozzá ténylegesen befolyt követelések jogcíméről és összegéről,

b) az adósságrendezési eljárás kezdeményezését megelőzően megkezdődött, és az Are. tv. alapján befejezhető zálogértékesítésekről és az azokból származó bevételéről, a bevétel adóssal történő elszámolásáról,

c) az óvadék tárgyából a közvetlen kielégítési jog gyakorlásáról és a bevételből az adóssal történő elszámolás adatairól,

d) az egyezségkötéshez, illetve az adósságtörlesztési határozat előkészítésekor a követeléseinek összegéről, jogcíméről, összetételéről,

e) ha a bírósági adósságrendezési eljárás alatt saját elhatározásából az egyezségtől vagy a bírósági adósságtörlesztési határozattól függetlenül a követelése egészéről vagy egy részéről az adós, adóstárs javára egyoldalúan lemond,

f) az Are. tv. 45. § (4)-(5) bekezdés valamint 72. § (1) bekezdés alapján esedékessé vált, de az adós által meg nem fizetett összegekről, amelyeket a hitelező jogosult és köteles új hitelezői igényként bejelenteni, ha annak bejelentésére korábban még nem kerülhetett sor,

g) az Are. tv. 43. § (8) és (10) bekezdése alapján megtérült összegekről.

14. §

(1) A családi vagyonfelügyelő felhívása alapján a hitelező adatot szolgáltat és okirati bizonyítékokat nyújt be a hitelezői követelések összegének és besorolásának megállapításához.

(2) A hitelező részéről a jogutód nélküli megszűnéssel vagy a jogutódlással összefüggő eljárások Are. tv. 42. § (2)-(3) bekezdésében felsorolt adatait az eljárások megindításáról, illetve jogerős bejegzéséről szóló döntések kézhezvételétől számított 5 napon belül kell írásban bejelenteni a családi vagyonfelügyelőnek.

15. §

A családi vagyonfelügyelő tájékoztatja a hitelezőket,

a) az adós jövedelmére, vagyonára vonatkozó felosztási tervről,

b) az adós vagyontárgyainak értékesítéséről és a bevétel hitelezők közötti felosztásáról,

c) az adós mellett az Are. tv. 10. § (1) bekezdés b) pontja szerint kötelezettséget vállaló egyéb kötelezett által a kiegészítő kötelezettségvállalása keretében megfizetett összegek hitelezők közötti felosztásáról,

d) az egyezség szerinti féléves, éves és záró elszámolási kötelezettség kötelező tartalmáról, formájáról, részletes szabályairól,

e) a törlesztő részletek megfizetésére az adós és az adóstárs által nyitott adósságtörlesztési fizetési számla számlavezetőjére és a számlaszámra vonatkozó adatokról, a számla feletti rendelkezési jog családi vagyonfelügyelő általi gyakorlásának feltételeiről,

f) az adós és a vele közös háztartásban élők mindennapi megélhetésére és lakásfenntartására szolgáló számla számlaszámára és a számlavezetőre vonatkozó adatokról, a számla feletti rendelkezési jog adós általi gyakorlásának feltételeiről.

5. Az adósságok törlesztésére vonatkozó számlavezetési szabályok

16. §

Az adós és az adóstárs akkor vezethet külön-külön fizetési számlát

a) az adósságrendezési törlesztésre és

b) a mindennapi megélhetésre és lakásfenntartási költségeire,

ha már nem élnek közös háztartásban vagy megszűnt közöttük a vagyontársaság.

17. §

(1) Az adós köteles az Are. tv. szerinti adósságtörlesztési számlájára vonatkozó rendelkezési jogot ide értve a keretszerződésen alapuló fizetési megbízások körének meghatározását, a fizetési műveletek teljesítésének jóváhagyására, helyesbítésére vonatkozó jogokat is – a családi vagyontörlesztőnek átadni, erre vonatkozóan a számlavezető pénzügyi intézménnyel az adós és a családi vagyontörlesztő megállapodik. A fizetési műveletek teljesítéséről, és a számla egyenlegéről szóló tájékoztatást az adósnak is meg kell küldeni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak irányadók abban az esetben is, ha az egyéb kötelezett nyit az adósságrendezési eljárásban vállalt fizetési kötelezettségei teljesítése érdekében adósságtörlesztési számlát, és hozzájárul az (1) bekezdés szerinti rendelkezési jogok családi vagyontörlesztőnek történő átadásához.

18. §

(1) Az adós a mindennapi megélhetésre és lakásfenntartásra szolgáló fizetési számlájára a vonatkozóan a vagyontörlesztővel kötött együttműködési megállapodásban hozzájárul a számlaértékesítő családi vagyontörlesztő általi megismerhetőségéhez.

(2) A mindennapi megélhetésre és lakásfenntartási kiadásokra nyitott folyószámlára az adós

a) a természetes személyek adósságrendezési eljárásában az adósságrendezésbe nem tartozó vagyontörlesztő és bevételekről szóló kormányrendelet szerint az adósságrendezésbe nem tartozó bevételeit,

b) az adósságrendezési egyezségben az adós, adóstárs és a velük közös háztartásban élők megélhetésére és lakásfenntartási kiadásokra visszahagyott összegeket, és

c) az adósságtörlesztési bírósági végzésben az Are. tv. 72. § (1) bekezdése alapján a mindennapi megélhetési és lakásfenntartási kiadásokra fordítható – az adósságrendezési egyezségben vagy az adósságtörlesztési határozatban jóváhagyott – összegeket,

d) a vagyontörlesztővel összefüggő vagyontörlesztés és felelősségbiztosítás díját,

e) a számlavezetési és az átutalási megbízások díjainak fedezéséhez szükséges összeget,

f) az Are. tv. 26. § (11) bekezdése alapján a családi vagyontörlesztő által kifizetni engedélyezett, 50 000 Ft-ot meg nem haladó tartozásai rendezéséhez szükséges összeget,

g) az Are. tv. 45. § (3) bekezdése alapján az indokolt esetekben a rendkívüli családi kiadások fedezéséhez szükséges, a családi vagyonfelügyelő által engedélyezett összeget

utalhatja át, az adósságrendezési eljárásba tartozó többi bevételét az adósságtörlesztési számlán kell kezelnie.

19. §

(1) A családi vagyonfelügyelő, az adós, adóstárs és a fizetési számlát vezető pénzügyi intézmény megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy az adós havi rendszerességgel milyen összeget utal az adósságtörlesztési számlára, és a számlára beérkezett befizetéseket – a számlavezetési díj levonását követően – milyen arányban, mely hitelezők között kell felosztani. A családi vagyonfelügyelő erre vonatkozóan elektronikusan rendszeres átutalási megbízási megbízásokat ad a hitelezők mint kedvezményezettek javára, a vagyonértékesítésekből származó bevételek hitelezők közötti szétosztására pedig eseti átutalási megbízást ad a pénzügyi intézménynek.

(2) Az adósságtörlesztési számla, valamint a mindennapi megélhetési és lakásfenntartási számla az adós tulajdonában álló, látra szóló lakossági folyószámla. A számlák megnyitására, a számla feletti rendelkezésre és a számla megszüntetésére az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben az Are. tv-t kell alkalmazni. Az adós a számlaegyenleg értesítőt félévente az elszámolási kötelezettsége teljesítésekor a családi vagyonfelügyelő számára bemutatja.

(3) Az adós a családi vagyonfelügyelő számára az együttműködési megállapodásban az adósságtörlesztési számlával összefüggésben vállalja, hogy a számlát az adósságrendezésből eredő fizetési kötelezettségei teljesítésére nyitotta és tartja fenn.

(4) Az adósságtörlesztési számla terhére hitelkártya kibocsátását az adós nem igényelheti.

(5) A mindennapi megélhetési és lakásfenntartási számla látra szóló számla terhére az adós betéti bankkártyát is igényelhet a pénzügyi intézménytől, a számlaszerződést azonban úgy kell módosítani, amely nem ad lehetőséget hitelkeret nyitására, illetve a számlaegyenleg túllépésére.

(6) A mindennapi megélhetési és lakásfenntartási számla feletti rendelkezésre az adós és az adóstárs – megállapodásuk szerint – együttesen vagy külön-külön is rendelkezhetnek.

6. Záró rendelkezések

20. §

Ez a rendelet 2015. szeptember 1-jén lép hatályba.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az Országgyűlés által június 30-án elfogadott, a természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.) a fizetési nehézségekkel küzdő családok (elsősorban a hiteladósok) problémáinak megoldását – amennyiben legalább minimális vagyonnal és törlesztő képességgel rendelkeznek – az adósságrendezési eljárás hatékonyan tudja elősegíteni, az adósságcsapdából való kikerülést lehet vele elérni. Az eljárás célja, hogy az adós és hitelezői érdekeinek összehangolásával, állami felügyelet mellett valósuljon meg az adósságok rendezése. Az eljárást olyan adós kezdeményezheti, akinek vagyona és törlesztésre fordítható jövedelme nem elégséges a felhalmozott adósságával kapcsolatos törlesztési kötelezettségének teljesítésére. Az eljárás során elsődleges cél az adós fizetési képességének helyreállítása.

Az Are. tv. 106. § (2) bekezdés e) és g) pontja felhatalmazást adott az igazságügyért felelős miniszternek a bírósági adósságrendezési eljárás során a családi vagyonfelügyelő, valamint az eljárásban részt vevő felek közötti együttműködési rend meghatározására, valamint az adósságok törlesztésének céljából az adós, adóstárs által nyitott folyószámlák feletti rendelkezési és ellenőrzési jogok gyakorlásával összefüggő szabályok megalkotására.

A tárgybeli IM rendelet a törvényi felhatalmazás végrehajtását célozza.

A tervezet 1. címe az általános rendelkezések között a családi vagyonfelügyelő szerepét határozza meg, majd felsorolja a bírósági adósságrendezési eljárásban a családi vagyonfelügyelő részletes feladatait. A család vagyonfelügyelő legfontosabb teendői a következők:

- a feleket (adós, adóstárs, hitelezők), valamint az az adós mellett adósságrendezési eljárásban kötelezettséget vállaló kezest, zálogkötelezettet tájékoztatja a jogaik gyakorlásához és kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges információkról, a jogaik gyakorlásával és a kötelezettségeik teljesítésével összefüggő eljárásrendet alakít ki számukra, továbbá az adós vagyonát érintő rendelkezési jogokat érintő kérdésekre együttműködési megállapodást köt ezekkel a személyekkel

- előkészíti az adósságrendezési egyezséget és lebonyolítja, dokumentálja az egyezségkötési, illetve az egyezségmódosítási folyamatot,

- az egyezségkötés elmaradása esetén előkészíti a bírósági adósságtörlesztési tervet, ennek érdekében javaslatot tesz az adósnál visszahagyható vagyona és bevételekre, valamint az adós vagyontárgyainak értékesítésére és az értékesítés ütemezésére,

- a jogszabályok, valamint az együttműködési megállapodás keretei között felügyeli az adós gazdálkodását, ellenőrzi az adósságrendezési egyezség, illetve az adósságtörlesztési bírósági határozat végrehajtását, valamint az adós által a fizetés számlái forgalmáról adott kimutatásokat,

– az adósságok rendezéséhez szükséges keretek között az adósságrendezésbe tartozó vagyona és bevételekre vonatkozóan átveszi a vagyona vonatkozó rendelkezési jogot az adóstól, levégzi a számlán lévő pénzeszegek hitelezők közötti felosztásával, a hitelezők részére történő kifizetésekkel és a kifizetések nyilvántartásával összefüggő feladatokat,

– előkészíti az egyezség módosítását, illetve az adósságtörlesztési bírósági határozat módosítását, az egyezségi időszak vagy az adósságtörlesztési időszak lejártával elvégzi a záró elszámolást,

– a törvényben meghatározott, visszaélésszerű esetekben kezdeményezi az adósságrendezési eljárás megszüntetését,

– elvégzi a bírósági adósságrendezési eljárás lezárásával összefüggő intézkedéseket és az adminisztratív, iratkezelési teendőket.

A tervezet nem szabályozza külön-külön az adós és adóstárs feladatait, alapvetően abból indul ki, hogy ezek a személyek közös háztartásban élnek és közösen teljesítik az egyezséget vagy a bíróság döntését.

Az adósságrendezési törvény értelmében a családi vagyonfelügyelő mellé egy ugyanolyan vagy egyenértékű végzettséggel rendelkező helyettest is ki kell jelölni, aki teljes jogkörrel bármikor helyettesítheti a családi vagyonfelügyelőt, így az eljárás folyamatosságát, a határidő betartását biztosítani lehet. A helyettes családi vagyonfelügyelő jogkörét nem kell külön szabályozni.

A rendelet elsősorban a családi vagyonfelügyelő és az adós közötti megállapodás kötelező tartalmát határozza meg. A gyakorlatban ennél bővebb vagy részletesebb dokumentumok is készülhetnek, a jogszabály a gyakorlatot nem akarja feleslegesen korlátok közé szorítani, annál is inkább, mert egy teljesen új jogintézmény magyarországi kiépítéséről van szó, és az állami szervek számára is rövid a felkészülési idő, ezért a leglényegesebb kérdéskörökre kell koncentrálni a kezdeti időkben.

Az adóssal kötött megállapodás főként az adós gazdálkodásának felügyeletét célozza, de nem öncélúan, hanem csak addig a mértékig, ami szükséges az egyezség vagy a bírósági határozat végrehajtásához. Említést érdemel ugyanis, hogy a magáncsőd eljárásban nemcsak az állami döntés születik meg az adósságrendezésről és a fizetési átutemezésekről, a fizetési kedvezményekről, hanem azt végre is kell hajtani az öt éves adósságrendezési időszak alatt.

A rendelet tervezet szabályozza az adós, a hitelező és az egyéb kötelezett adatbejelentési és tájékoztatási kötelezettségét, ami vonatkozik nemcsak a személyi és szervezeti adatokra, hanem a követelések jogcímére, összegére, valamint a követelések megfizetett részére is.

Az adósságok rendezése úgy történhet meg ellenőrzött és megbízhatóan, ha az adós nyit egy adósságtörlesztési számlát valamelyik pénzügyi intézménynél, és arra a számlára utalja a keresményét és az egyéb rendszeres bevételei közül azokat, amelyeket egy külön kormányrendelet nem von ki az adósságrendezés köréből. Ugyancsak az adósságtörlesztési számlán kell kezelni az adós mindennapi megélhetéséhez nem szükséges vagyonának értékesítéséből származó bevételeket is. Az adósságtörlesztési számla továbbra is az adós számlája, a számlán kezelt pénzeszközök az adós tulajdonát képezik, de az adósságrendezés

végrehajtása érdekében a családi vagyonfelügyelő rendelkezési jogot kap, az intézkedéseivel azonban köteles elszámolni.

Más a helyzet az adósnak a mindennapi életvezetési kiadásaihoz nyitott fizetési számlájával. Ide utalhatók az adósságrendezésbe nem kerülő, külön kormányrendeletben felsorolt jogcímeken kapott, kisebb összegű bevételek, továbbá az az összeg is, amit az adós a rendszeres havi bevételeiből a saját maga és a vele együtt élő hozzátartozók megélhetésére és a rezsiköltségekre visszatarthat. Ezen számla felett az adós megtartja a teljes rendelkezési jogot, de nem tehet olyan kötelezettségvállalást (pl. hitelkeret vagy hitelkártya igénylése), ami újabb, kontrollálhatatlan eladósodást indíthatna el.